

TINO NEACȘU

ELIZABETH TAYLOR

VIS DE GLORIE

primii zece ani la Hollywood

EDITURA UNIVERSITARĂ
București, 2017

DEDICAȚIE

Tuturor prietenilor mei care au trebuit să îndure cu stoicism veșnica mea fascinație pentru Elizabeth Taylor.

Elizabeth Taylor - celebra Liz - starul starurilor - femeia cu ochi violeți - cea mai frumoasă femeie din toate timpurile - prima actriță care a primit un milion de dolari pentru un singur rol - regina ecranului - neuitata Cleopatră - monstrul sacru - devastatoarea Martha din „Cui i-e frică de Virginia Woolf?” - talentata „scorpie îmblânzită” - logodnica Americii

*„Am încetat să mai fiu copil din clipa în care am început să
joc în filme”*
(Elizabeth Taylor)

*„Unii dintre cei mai buni parteneri ai mei din filme au fost
câinii și caii”*
(Elizabeth Taylor)

CUPRINS

Elizabeth Taylor: Primii zece ani la Hollywood	11
Cuvânt înainte	13
1 Visul american	15
2 De unde să începi?	19
3 Sara și uzina de vise	24
4 Cel mai bun manager din Hollywood	29
5 Drumul spre succes	34
6 S-a născut o stea!.....	37
7 Prima pe genericul unui film.....	41
8 Vremuri grele pentru Sara.....	46
9 Mamă și fiică.....	51
10 Adolescența ideală	54
11 Primul sărut cinematografic!.....	58
12 Nici cal, nici măgar	64
13 Munca, școala și distracția	71
14 Liz cea dintr-o bucată.....	78
15 Fata cu trup de femeie	85
16 Cenzura și inspecția bustului.....	89
17 O logodnă neprevăzută.....	99
18 Ca să fie bine, mai întâi trebuie să fie rău.....	105

19	Cine-i această Liz Taylor?	111
20	Meseria de actriță	116
21	Spune-i tot mamei!	121
22	Secretul lui Monty	145
23	Charlie Chaplin dă verdictul	148
24	O chestiune de marketing.....	151
25	Tatăl miresei.....	155
26	Pașaport spre libertate	160
27	Adevăr sau ficțiune	166
28	Cât durează fericirea?.....	171
29	Visuri destrămate	176
30	Înfruntând realitatea	181
31	Sfârșitul unei epoci.....	187
32	O propunere indecentă	190
33	Un western medieval.....	193
34	Gustul libertății.....	200
35	Ce drum s-alegi?	203
36	Primii zece ani la Hollywood: fapte și cifre.....	207
37	Performanța la box-office	212
38	Copilul-minune: filmografie	217
39	Vedeta adolescentă: filmografie.....	223
40	Prințesa MGM: filmografie.....	228
41	Bibliografie	237

ELIZABETH TAYLOR: PRIMII ZECE ANI LA HOLLYWOOD

A fost numită vreme de decenii cea mai frumoasă femeie din lume. Dar nu frumusețea i-a adus celebritatea universală, ci uriașa ei personalitate. Presa de pe toate meridianele a relatat în mod constant, zi de zi, an după an, decadă după decadă, fiecare aspect al vieții lui Elizabeth Taylor, o viață plină de dramă, de triumfuri și de tragedii ca într-o piesă de William Shakespeare.

Tot acest ocean de știri și de titluri de ziare i-a intensificat statura de legendă a Hollywoodului, dar cel mai adesea a pus în umbră faptul că Elizabeth Taylor a fost una dintre cele mai mari și premiate actrițe din istoria filmului. Una peste alta, ceea ce rămâne în final - și nu încetează să ne uimească - este Elizabeth Taylor însăși, femeia generoasă, curajoasă și plină de temperament care continuă să fie un reper fix al culturii pop universale.

Privind în urmă, rămâi uimit de viața ei tumultuoasă, de munca ei fabuloasă ca actriță de film, de teatru, de radio și televiziune, de mogul al industriei de parfum și de eficiența și dăruirea cu care s-a implicat în lupta contra SIDA! Bazată pe zeci de cărți, interviuri, reviste și ziare, filme

artistice și documentare, această lucrare reprezintă o viziune personală asupra vieții lui Elizabeth Taylor, un tribut adus ultimului superstar al epocii de aur a Hollywoodului.

CUVÂNT ÎNAINTE

Regizorul George Cukor este cel care spune că actorii au de regulă o viață destul de complicată, ceea ce înseamnă că în viața reală ei nu sunt perfect ajustați sau foarte fericiți, acesta fiind prețul pe care trebuie să-l plătească pentru a fi unici și a străluci pe marele ecran.

În vorbele sale o regăsim pe Elizabeth, aclamată ca emblemă hollywoodiană, ce a fascinat și continuă să fascineze generații de spectatori, inconfundabilă prin privirea scânteietoare, de o nuanță violacee unică, o actriță irepetabilă prin talentul uriaș, ce pare a fi sublimarea unei vieți interioare supusă trăirilor puternice, pasiunilor tumultoase, precum și unui elan vital ce se exprimă prin magnetismul interpretării sale actricești.

Elizabeth însăși recunoștea că a face film este pentru ea singura manieră autentică de a exista, ce nu implică o transformare într-un personaj anume, ci excavarea și aducerea în lumina proiectoarelor a personalității sale, ce atinge adevărul în artă.

O vedetă de o asemenea anvergură are cu siguranță un cult al personalității pe măsură, însă Elizabeth dezmente acest lucru prin modestie și inteligență, printr-o timiditate

inaparentă și prin refuzul ei de a citi biografii despre sine. Adevărata Elizabeth Taylor este o actriță strălucitoare, spirituală, ce continuă să ne stimuleze imaginația.

Diana Gheorghian
actriță

1. VISUL AMERICAN

Războiul se apropia cu pași repezi, dar acest lucru nu făcea decât să grăbească ceea ce Sara avea de gând: să se reîntoarcă în America și să-și reia „visul american”, însă de această dată nu pentru ea însăși, ci pentru fetița ei. La urma urmelor, și femeile aveau dreptul să viseze, nu? Orice bărbat obișnuit din America avea credința că - dacă vrea – poate ajunge președintele Americii. Era parte din „visul american”. Dar o femeie obișnuită? Ea ce putea ajunge în America anilor 1940? Care ar fi putut fi cea mai înaltă poziție socială pentru ea? Sigur, un mucalit ar fi spus că putea ajunge nevastă de președinte! Ca un echivalent al visului masculin, orice femeie visa că poate ajunge o mare vedetă la Hollywood, că poate deveni „regina” Americii, a întregii lumi, pentru că America era deja o superputere care dădea tonul în materie de orice.

Sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial avea să reconfirme supremația Americii, inclusiv în domeniul filmului. Dar ca o femeie oarecare să devină „logodnica Americii” erau necesare totuși niște condiții: să aibă ceea ce trebuie, adică frumusețe, talent și să o descopere cineva. Acel cineva era de obicei tot un bărbat. Era încă departe vremea emancipării femeilor, egalitatea dintre sexe, așa cum este ea percepută în secolul XXI. Așa ceva era de neconceput și sigur că mai este așa și azi, pe multe dintre

meridianele planetei. Sara renunțase la visul ei atunci când se căsătorise cu Francis. Fusese actriță de teatru pe Broadway, avusese succes, dar nu reușise să fie o vedetă și știa perfect că nici nu va deveni vreodată. Pragmatică și realistă, ea a schimbat „visul american” cu „visul englezesc”, plecând la Londra pentru o viață îndestulată, potrivită mic-burghezilor britanici. Până în 1939 Sara a părut să fie mulțumită cu statutul ei de nevastă de negustor de artă și de tablouri, cu casă cu servitori, cu conexiunile londoneze și cu cei doi copii, un băiețel și o fetiță. Fiica era de o frumusețe nemaivăzută. Lumea o oprea pe stradă și se minuna de frumusețea ei, întrebând-o pe Sara dacă nu cumva fetița era fiica lui Vivien Leigh! Acum, în prag de război mondial, „visul englezesc” nu mai era atât de atractiv pentru Sara. În schimb, ea era hotărâtă să reușească pentru fiica ei ceea ce nu reușise pentru ea însăși: să o facă să devină cea mai mare vedetă din lume. Ori asta nu se putea îndeplini decât într-un singur loc, în Los Angeles, la Hollywood!

Punerea la adăpost a familiei sale de eventualitatea unui război a fost cel mai bun pretext, așa că... zis și făcut: Sara și-a luat copiii și a plecat cu un transatlantic spre America. Francis urma să lichideze toate afacerile și să vină și el după nevasta și copiii lui în America. Mama și fiica erau la fel de decise în privința viitorului și, cu sau fără Francis, zarurile erau aruncate. Într-o lume a bărbaților, într-o meserie în care ei îi fusese refuzat succesul, Sara avea de gând să se impună prin inteligența ei și prin frumusețea și talentul fiicei sale.

A început să-și folosească toate relațiile, inclusiv salonul de artă din Los Angeles al soțului ei, inclusiv cumpărarea unei locuințe în apropiere de vilele șefilor studiourilor de filme, pentru a își atinge scopul: acela de a obține un contract pentru fiica ei și a o lansa în cinematografie, pentru că dacă Sara își punea ceva în minte, nimeni și nimic nu o putea abate de la gândul său. Sara o va da pe fiica sa la școala unde învățau și copiii mogulilor de la Hollywood, o va duce la lecții de dans, de călărie, o va învăța să recite și să citească cu accent dramatic, o va educa să se comporte elegant și ireproșabil, îi va interzice să mănânce dulciuri sau alte lucruri care i-ar fi putut strica dantura. Va dezvolta un adevărat cod secret de comunicare cu și pentru fiica sa, prin diferite gesturi și cuvinte menite a o ajuta pe micuța copilă să se replieze imediat oricărei situații. În Anglia, Sara se bucurase de avantajul de a face parte din clasa de mijloc. De același lucru se bucura și în America, deoarece unchiul lui Francis era acela care își propulsase nepotul în afaceri și contribuia încă la bunăstarea lor, așa că Sara nu era atinsă de grijile vieții de zi cu zi și putea să își vadă în liniște de planul său.

O mare realizare pentru Sara a fost în momentul în care i-a prezentat-o pe fiica sa uneia dintre cele mai influente ziariste de la Hollywood: Hedda Hopper. Zeci, sute de actori și de vedete depindeau de un cuvânt al Heddei. Ea și cealaltă mare ziaristă, de can-can, Louella Parsons, făceau și desfăceau cariere la Hollywood și până și mogulii studiourilor se temeau de ele. Așa că cine era mai potrivită decât Hedda să pună o vorbă bună pentru fiica Sarei? Hedda Hopper a acceptat să o asculte pe fetiță cântând și nu

a fost deloc impresionată, dar a scris totuși despre o nouă apariție în Cetatea Filmului, despre o micuță englezoaică frumoasă care ar putea deveni un nou copil-minune, precum Shirley Temple. Sigur, Hedda nu credea acest lucru nicio clipă, pentru că deși fetița era frumoasă, nu avea vocația dansului și a muzicii. În plus, era ca o domnișoară în miniatură, prea serioasă, prea dramatică pentru vârsta ei, dar, cine știe? Toată lumea cunoștea cât de disperată era Sara să își facă un loc în lumea filmului! În fond, Hedda îi făcuse un serviciu soției celui de la care își achiziționa tablouri și obiecte de artă.

Dar Sara obținuse ceea ce dorise și mai bifase ceva important: atragerea atenției căutătorilor de talente de la marile studiouri cu ajutorul celei mai temute ziariste de la Hollywood. Și a venit și ziua cea mare: studioul Universal Pictures i-a propus Sarei un contract pentru un an de zile pentru fata ei.

Anul era 1941, fetița avea nouă ani și numele ei era Elizabeth Taylor.

2. DE UNDE SĂ ÎNCEPI?

De ani de zile Sara deținea controlul absolut asupra educației fiicei sale, Francis neavând practic nicio ocazie de a interveni în deciziile soției sale, ci doar de a le susține. Ca o compensație, Sara îi lăsase lui Francis o mai mare responsabilitate în educația primului lor copil, fratele mai mare al lui Elizabeth Taylor, Howard. De aceea pare o ironie că tocmai prin Francis s-au făcut câțiva dintre pașii decisivi către lumea filmului, dar, desigur, era și el, cu sau fără știința sa, una dintre rotițele puse în mișcare de Sara pentru a-și atinge scopul. Așadar, contractul cu studioul Universal Pictures fusese prilejuit prin intermediul salonului de artă al lui Francis Taylor, când un mare șef de la acest studio și-a cumpărat un tablou, a văzut-o pe micuța Elizabeth Taylor și a chemat-o la un casting. Sara Taylor spunea oricui voia s-o audă că făcuse o alegere bună cu Universal Pictures, pentru că fetița ei avea mult mai multe șanse să devină o stea de cinema la un studio mic, așa cum era atunci Universal Pictures, decât la un studio mare ca Metro Goldwyn Mayer, acolo unde erau mai multe stele decât pe cer! Ce șanse ar fi avut fata ei în competiție cu cohorta de vedete aflate sub comanda mogulului Louis B. Mayer de la MGM? La Universal Pictures era mai ușor să avansezi!

În realitate, Sara se re pozi ționa vizavi de cei de la MGM. Era, de fapt, doar o tactică de-a Sarei, un mod de a le atrage încă o dată atenția. Pentru că, într-o vizită anterioară pe platourile de la MGM, soarta a făcut să treacă pe lângă Sara și fiica sa nimeni altul decât însuși boss-ul de la MGM, Louis B. Mayer, care a dat imediat indicații staff-ului său să o angajeze pe contract pe micuța englezoaică. Mayer avea un fler infailibil când era vorba să descopere un potențial star. Numele adevărat al celui care era director executiv și co-fondator al MGM era Lazăr Meir și se născuse într-o familie de evrei, la Minsk, în vechiul Imperiu Rus. Familia a emigrat în America, pe pământul făgăduinței, și capul familiei a început o afacere în domeniul colectării de fier vechi. Dar juniorul, rebotezat Louis B. Mayer, avea alte gânduri: în 1907 a achiziționat prima lui sală de cinematograf și în câțiva ani a devenit proprietarul unui lanț de cinematografe în toată America. În 1918 Mayer s-a mutat la Los Angeles și a format propria companie de producție de filme, Louis B. Mayer Pictures Corporation.

Marea lovitură a lui Mayer a venit în 1924 când, în urma unei fuziuni, a luat naștere studioul Metro Goldwyn Mayer. Ocupând poziția de vice-președinte și director de producție, Louis B. Mayer avea practic ultimul cuvânt în tot ceea ce era legat de MGM. În perioada mării crize economice din anii 1930, MGM a devenit cel mai important studio de film din lume și singurul capabil să plătească dividende! Din 1936, Mayer a devenit cel mai bine plătit director executiv din America și, sub conducerea lui, MGM a produs numai filme de succes și a angajat pe contract cele mai mari stele